

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitium Perfectionis, Et Virtutum Christianarum

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

IV. Qualis nostra cum fratribus unio esse debeat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40072

Quando, inquit, tua tibi caro suggeret, Quidnam huic debeat, vt illi benefaciam? quomodo eum amabo, qui mihi malum ante intulit? Respondero: Audirem equidem fortasse te, si amoris mei causa ipse proximus solum esset; at, cum ipse Christus eius amandi causa sit, qui bonum & veniam proximo impensam, velut sibi factam admittit ac reputat, cur amorem & beneficia mea impediatur, quod proximus is sit, qui est, aut malum mihi quod voluerit, irroget, cum non tam ipsum spectem, quam ipsum Christum? Quamobrem bene & ex ingenti Dei erga nos amore Apostolus amorem in proximos infert. Vt autem melius hocce nos moueret, & hunc amorem persuaderet, in pramissa & propositione, (e qua isthanc conclusionem elicit) incarnationis Filii Dei mysterij mentionem fecit: *Quoniam Filium suum unigenitum misit Deus in mundum: Vt meminerimus scilicet & consideremus, Deum quodammodo cum hominibus consanguinitatem conarxisse, ac prouide iam proximos vt Dei consanguineos, & Iesu Christi fratres intueamur, & eos vt tales diligamus.*

CAPVT IV.

Qualis nostra cum fratribus vnio esse debeat.

In reg. breu. q. 175. siml. 15. ex. 50.
BASILIVS & Augustinus, illustra Ecclesie nostrae sydera, egregie nobis, qualis esse debeat vnio, quam cum fratribus nostris colere debemus, illa, quam Apostolus adfert, similitudine & metaphora a corpore humano, & membro eius inter se conformitate & vnione, petita declarant. Videte, inquit, quamnam sit inter corporis nostri membra vnio & conformitas, quomodo vnum alteri obsequium & opem praestet, oculus pedi, pes manui, quomodo manus caput tueatur, & si quis pedem tuum proterat, ilico lingua vigilans dicat: Caue, quia pedem offendis; quomodo item omnia parti debiliori vnanimiter opem ferre allaborer: vt videre est, dum vel vulnus aliquod ac-

cepisti, aut alio quopiam malo laboras, quomodo vnumquodque, quod sibi necessarium est, alimentum sumat, quod autem superest, alteri elargiatur. Quid de illa passionum ac dolentiae conformitate, quam medici vocant sympathiam, vt scilicet dolente & languente stomacho, doleat & patiatur caput, & membro vno sanitati restitui incipiente, totum corpus gaudeat & exultet? Ait Apostolus: *Pro inuicem sollicita sunt membra, & si quid patitur vnum membrum, compatiantur omnia membra: siue gloriatur vnum membrum, congaudent omnia membra.* Quod Augustinus examinat, dicens: *Ecce pes calcas spinam; quid tam longe ab oculis, quam pes? Longe est loco, sed proximus affectu charitatis.* Mox ergo, vt spina pedi inhaeret, illam oculi quamprimum inuestigant, quamprimum ad eam corpus se inclinatur, quamprimum lingua sciscitatur, vbi nam sit, quamprimum denique manus ad eandem educendam se applicat. Sani tamen sunt oculi, sana est manus, corpus, caput, lingua, sanus est & pes, illo tantum loco excepto, qui ob spinam insidentis aculeum dolerit: itaque, *pro inuicem sollicita sunt membra, & compatiuntur omnia membra, donec pes perfanetur; vbi autem iam sanatus est, omnia congaudent, & ei veluti congratulantur.* Ita nos cum fratribus geramus oportet, vt nimirum ita pro inuicem solliciti simus ac laboremus, ac si nostra res ageretur, & ita bono alieno gaudeamus, & malo doleamus & compatiamur, ac si proprium bonum malumve id foret.

In reg. breu. q. 175.
 In his duobus potissimum amorem & charitatem mutuam Basilii Magnus elucere ait, vt nempe proximorum nostrorum afflictionibus & laboribus, cum spiritualibus, tum corporalibus contristemur & compatiamur, bono vero eorum ex corde gaudeamus: idque ex mente Apostoli, dicentis: *Gaudere cum gaudentibus, flere cum flentibus.* Quamobrem, vt bene obseruat Climachus, si quis examinare volet, quo erga proximum amore & charitate feratur, videat num illo peccate ploret, in gratiis vero & charismatibus illius

Angela de
Fulg. c. 70.

spirituulibus gaudeat. Hoc namq; optimum amoris nostri in proximum examen & indicium est. Quare bene sancta illa virgo de se ipsa dicebat: Maiorem anima mea semper gratiam recepit, dū proximi planxi & ploravi peccata, quam dum propria. Non quod ob proprias quis culpas magis dolere & plangere non debeat, quam ob alienas; sed auxetia hac exaggeratione ostēdere tantum voluit, quam hocce erga proximum charitatis exercitium Deo gratum sit. S. Bernardus porro duo hæc charitatis exercitia esse ait, ceu duo sponsæ vbera, inter quæ spōsus Christus requiescat: *Inter vbera mea commorabitur*. Et suum ambo proprium lac habent, inquit mellissus ille Doctor, super mel dulce & sapidum; vnum quidem lac congratulationis & exhortationis, alterum consolationis.

Serm. 10. in
Cant.

Cant. 1. 12.

Verum in hac sancti Pauli comparatione consideranda quidem hinc est membrorum diuersitas, & differens illorum conditio & qualitas; quia aliud membrum sunt oculi, aliud pedes, aliud denique manus, quorum singula suum, & id quidem diuersum officium habent: illinc vero tanta illorum vnio & coniunctio, vt suo vnumquodque illorum officio & munere contentum sit, nec alteri suum, tametsi dignius & eminentius, inuideat. Quod ipsum & nos imitari par est: quisque suo contentus officio esse debet, neue inuidere alijs altiora officia ac ministeria habentibus. Ad hæc nunquam membrum vnum superius, aliud despexit inferius; sed ipsum magnificat, adiuuat, & qua potest tuetur & custodit: ita qui altioribus ministerijs præsent, despiciere non oportet eos, qui viliora officia & ministeria obeunt; sed eos magni aestimare, adiuuare, & non aliter de ijs laborare, ac de membris, quorum ope quammaxime indigemus. Vnde Apostolus: *Non potest oculus dicere manus, opera tua non indigeo; aut iterum caput pedi, non estis mihi necessarii*. Verum ita singula corporis membra disposuit ac temperauit summus ille architectus Deus, vt multo magis, quæ

1. Cor. 12. 21.

videntur membra corporis infirmiora, necessaria sint. Vide quam necessarij corpori sint pedes, & quam incommodū nobis foret, si ijs careremus. Atq; id altissima sua sapientia & prouidentia ita ideo Dominum disposuisse, Apostolus asserit, vt nullum inter corporis membra sit schisma vel diuisio, sed mira eorundem vnio & conformitas. Eodem plane modo in hoc Religionis corpore fit: alij quippe officium subeunt capitis, alij oculorum, alij pedum & manuum; nec dicere potest caput, manuum se opera non indigere; nec oculi pedibus, haud difficulter se carituros. Quin imo ea videtur esse ex ijs, quibus ad vitam trahendam, & aliquid in Religione agendum, maxime opus habemus; atque inde ortum habet, quod dicere solemus, hos nostros esse pedes & manus: sine illis enim nihil omnes facere posse videmur. Et est hoc altissima quadam Dei prouidentia factum, vt nullum inter nos schisma sit aut diuisio, sed ingens vnio & mira conformitas.

Hæc igitur est veræ vnionis & fraternitatis imago; atq; hinc discamus oportet, quomodo alter alterum iuuare, optulari, & ministeria impendere debeamus: quod hac vna re ipsa vnio valde tum conferuetur, tum adaugeatur; quod & Apostolus in primis nobis commendat, dicens: *Per charitatem spiritus seruite inuicem*. Vnde mirificis Religiosus ille laudibus celebrari meretur, qui libenter alijs obsequium impendit, omnibus seruire, adiuuare, gratificari gessit. Hoc namque charitatis, humilitatis, & mortificationis, quam habet, certissimum est argumentum: longe secus atque alij quidam, qui, ne se mortificent, vel laboris paucillum assumant, aut quidquam de quiete sua amittant, fratribus suis gratificari & obsequi nesciunt. Minime vero dubitandum, quin ipse Christus Redemptor noster in heroico illo opere, quo discipulis suis pedes abluit, aliud non spectarit, quam humilitatis (sed humilitatis, quæ ad exercitiū charitatis & fraternitatis viā sternit) nobis exemplum dare: *Si ergo* Ioan. 13. 14.

ego,

ego, inquit, laui pedes vestros Dominus & Magister, & vos debetis alter alterius lauare pedes. Exemplum enim dedi vobis, ut quemadmodum ego feci vobis, ita & vos faciatis inuicem, & humilitate & charitate alter alterum adiuuetis & ministretis.

CAPVT V.

In particulari iam ostenditur, quid unio & charitas fraterna à nobis exigat, & quid eidem conseruanda conducat.

CHARITAS patiens est, benigna est, charitas non amulatur, non agit peperam, non inflatur, non est ambitiosa, non querit qua sua sunt. Omnium scilicet virtutum exercitium unio & charitas fraterna postulat: nihil quippe aliud eam impedit aut oppugnat, quàm superbia, inuidia, ambitio, impatiētia, amor proprius, immortificatio, alijque id genus aduersarij. Proinde, ut in ea nos conseruemus, virtutum contrariarum exercitium requiritur. Atque hoc est, quod prioribus illis verbis nos docet Apostolus; quare aliud hic opus non erit, quam paucis ea declarare. *Charitas patiens est, benigna est.* Duo hæc, pati, & omnibus benefacere, ad hanc vniōnem & mutuam inter nos charitatem conseruandam permagni momenti sunt, & imprimis necessaria. Nam, quia homines sumus, & defectibus & imperfectiōibus pleni, hinc nimis quam multā alijs nos patiendi occasionem damus: & quia ex altera parte tam debiles & inopes sumus, opus habemus ijs, qui nos adiuuet, & obsequiū aliquod præstet. Per quæ duo Apostolus alio loco & charitatem cōseruandam, & Domini de ea præceptum adimplendū ait, inuicem sc. iuuando & supportando: *Alter alterius onera portate, & sic adimplebitis legem Christi.* In quæ verba scribens August. egregia id declarat similitudine. Naturalium, inquit, rerum scriptores tradunt, ceruos, quando flumen aut fretum, ad insulam aliquā pascuorum

gratia transeunt, hac uti industria solere. Quod enim graue cornuum opus capite gestent, sic feriatim alter post alterum se in aquas coniciunt, ut sua quisq; cornua ceruice porrecta tergo anterioris imponant; ita se suo exonerantes, & inuicem in alieno fundo adiuuantes. Adeo ut omnibus onere proprio carētibus, & alterius id tergo imponentibus, solus ductor cæteros præcedens, cornutū caput in aera sustollat, hunc libenter laborem portans, quo socios, qui sequuntur, alleuiet. Ne vero & hic præ nimio labore in nando fatiscat, mutant subinde vices, & qui ante agmē ducebat, ipsum mox claudit, in eius locum ad tempus succedēte eo, cuius ferebat caput, cum ipse præiret itaq; tandiu stationes cōmutant, donec continentem attingant. Pari modo & nos alter alterum iuuare & supportare debemus; & quisq; sociū exonerare, & à labore, prout poterit, liberare. Hoc scil. postulat charitas: laborē autē fugere, & onus in alterius humeros conijcere, charitatis defectum arguit. Quo enim plus præstiteris, plus mereberis: tibi que vni laboris merces cedit.

Addit eo loco Augustinus, è nulla re melius charitatem fraternam probari & colligi, quam ex patienti imperfectiōum & importuniorum grauaminum proximi tolerantia. *Supportantes inuicem in charitate: solliciti seruare unitatē spiritus in vinculo pacis.* Et, *Charitas omnia suffert, omnia sustinet: & per hoc ipsa in vigore suo manet.* Si enim patienter supportare, & fratres tuos tolerare nescis, certus esto charitatem hanc diurnam nō fore, etsi alia quælibet eius conseruandæ media, rationes & remedia vsurpes. Si enim amor naturalis & carnalis infirmi ineptias & imperfectiōnes suffert (vt in matrefamilias filio aut coniugi ægrotanti ministrante videre est) æquius multo est, ut spiritua-
Ephes. 4. 2.